

Riječ glavnog urednika

Poštovani čitatelji,

međunarodni znanstveni časopis za more i pomorstvo „Naše more“ ulazi u novo stoljeće svoga postojanja. Bio je to dug i nemiran period, tijekom kojega je naš časopis od stručnoga postao znanstveni časopis, radujući se primanju u skupinu najboljih izdanja koja se bave morem i pomorstvom u ovome dijelu svijeta. Također, postoji svega nekoliko specijaliziranih časopisa za more i pomorstvo u svijetu koji tako dugo izlaze, a naš časopis može se smatrati dijelom i pomorskoga i kulturnoga naslijeđa.

Treći broj časopisa u 2021. godini sadrži 8 radova. Prvi rad je izvorni znanstveni članak hrvatskih autora: Svjetlana Bobanović-Čolić, Jakša Bolotin, Nikša Glavić i Enis Hrustić. Naslov rada je: Microbiological Quality of Seawater and Mussels (*Mytilus galloprovincialis*, Lamarck 1819) in the Dubrovnik Coastal Area (Southeastern Adriatic) (Mikrobiološka kvaliteta morske vode i dagnje (*Mytilus galloprovincialis*, Lamarck 1819) u priobalju Dubrovnika (jugoistočni Jadran)). Ovo je prvo intenzivno istraživanje kvalitete morske vode i dagnje u priobalju Dubrovnika. Istraživanje pokazuje koliko je važno pratiti koliko se često primjećuje mikrobiološko zagađenje dagnje.

Drugi rad je prethodno priopćenje hrvatskih autora: Zoran Veljačić i Krešimir Grilec. Naslov rada je: Increasing the Wear Resistance of Marine Diesel Engines Elements Made of Ductile Iron (Povećanje otpornosti na trošenje elemenata brodskih dizelskih motora koji se izrađuju od nodularnog lijeva). U ovome radu istražuje se utjecaj izotermičkog poboljšavanja i kugličarenja na povećanje otpornosti na trošenje nodularnog lijeva. Od mehanički obrađenoga lijeva izrađeni su uzorci za daljnja testiranja.

Treći rad je prethodno priopćenje slovenskih autora: Gašper Grm i Aleksander Grm, pod naslovom: Testing the Functionality and Applicability of Smart Devices for a Handheld Celestial Navigation System (Testiranje funkcionalnosti i primjenjivosti pametnih uređaja za ručni sustav astronomske navigacije). Autori nastoje odgovoriti na pitanje: „Mogu li se pametni uređaji koristiti u astronomskoj navigaciji kao uređaji za mjerenje orijentacijskih kutova nebeskih tijela?“ Ovo je njihova osnovna hipoteza. Autori elaboriraju odgovor „da“.

Četvrti rad je prethodno priopćenje poljskih autora: Stanislaw Milewski, Bogdan Szturomski i Radoslaw Kiciński, pod naslovom: Strength Analysis of the Marine Weapon's Construction (Analiza čvrstoće konstrukcije oružja ratne mornarice). Autori nastoje predstaviti i uskladiti zahtjeve za strukture u ratnoj mornarici. Ukazano je na nedostatak provedbe eksperimenata koji bi potvrdili valjanost novougrađenih sustava. Stoga je za određivanje trajnosti kritičnih elemenata dizajna upotrebljena metoda konačnih elemenata.

Peti rad je prethodno priopćenje autora iz Indonezije: Ahmad Fauzan Zakki, Deddy Chrismianto, Aulia Windyandari i Rizaldy Ilham. Naslov rada je: On the Development of Catamaran Hull Form for Fish Processing Vessel to Support Domestic Fishing Activities in Indonesia (O razvoju oblika trupa katamarana za brod za preradu ribe kao podržki nacionalnom ribarstvu u Indoneziji). Ovo je istraživanje usmjereno na razvoj oblika trupa katamarana kao trupa broda za preradu ribe. U početnoj fazi utvrđuju se osnovne dimenzije i ispituje konfiguracije oblika trupa katamarana. Postojeći brzi katamarani prilagođeni su kako bi se odredile glavne dimenzije osnovnog modela koristeći jednadžbu linearne regresije.

Šesti rad je posljednje prethodno priopćenje u ovome broju autorice iz Crne Gore Senke Šekularac – Ivošević, pod naslovom: Fostering Maritime Innovations Through Human Capital: Exploring the Status Quo of the Adriatic Universities (Poticanje pomorskih inovacija kroz ljudski kapital: istraživanje *statusa quo* sveučilišta u Jadranskome moru). Cilj ovoga rada je istaknuti potrebu za većim sudjelovanjem pomorskih sveučilišta i znanstvenika u Jadranu u modernim inovacijskim procesima u pomorskoj industriji. Rad prvenstveno analizira ljudski kapital u odnosu na dvije sastavne komponente – akademsku (akademski stupanj i duljina znanstvenoga iskustva) i suradničku (stručno znanje u inovacijskim projektima, učestalost sudjelovanja, ograničenja u odnosu na partnerstvo i fondove).

Šedmi rad je pregledni rad poljskog autora Piotr Kamil Korlak pod naslovom: Analysis of Operational Efficiency of the Proposed Propulsion Systems for Selected Large RoPax Vessel (Analiza radne učinkovitosti predloženih porivnih sustava za odabrani veliki RoPax brod). U ovome radu prikazane su karakteristike trajektnog prijevoza s posebnim osvrtom na velike RoPax brodove koji plove u Baltiku. Dat je kritički pregled glavnog porivnog sustava koji se koristi na velikim RoPax trajektima.

Osmi rad je pregledni rad autora iz Slovačke: Andrea Galieriková, Matúš Materna i Andrej Dávid, pod naslovom: Unlawful Acts in Maritime Transport & Civil Aviation (Nezakonite radnje u pomorskom prijevozu i civilnom zrakoplovstvu). U ovome radu data je sveobuhvatna analiza i usporedba najozbiljnijih vrsta nezakonitih radnji (terorizam i piratstvo) s obzirom na zakonodavstvo i sudsku nadležnost. Kako bi se pravni fenomeni mogli usporediti, posebna pažnja posvećena je nezakonitim radnjama na moru i u zračnom prostoru iznad mora.

U trećem izdanju tradicionalno objavljujemo Dodatak sa stručnim radovima. Prvi rad je stručni rad autora iz Latvije: Kristine Carjova, Mukharbiy Banov, Leonidis Vinogradovs, Guntis Strautmanis i Ineta Irbe. Naslov rada je: Acoustic Emission Leak Detection on a Technological Pipeline (Otkrivanje propuštanja na tehnološkom cjevovodu pomoću akustične emisije).

Drugi rad u Dodatku je stručni rad na hrvatskome jeziku hrvatskoga autora Bruna Oreškovića. Naslov rada je: Mjerenje protoka plina na platformi Ivana a (Gas flow measurement on the Ivan A platform). Cilj ovog rada je obraditi metodu mjerenja protoka metodom pada tlaka (dP) koja se koristi trenutno na Ininoj platformi Ivana A te prikazati ispitna izvješća s platforme. U radu se razmatraju strojarske komponente koje je potrebno ugraditi, instrumenti koji se upotrebljavaju prilikom mjerenja kao i kroz upravljačke sustave (DCS ili SCADA) na kojima se obrađuju izmjerene vrijednosti te prikazuje jedinični protok plina.

Osim našega izdavača, Sveučilišta u Dubrovniku, časopis ima značajnu potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. Osim potpore Ministarstva i našega urednika, naši sponzori izuzetno su nam važni, a Atlantska plovidba je naš vjerni sponzor najduže vremena. U posljednje vrijeme, pridružili su nam se: Društvo prijatelja dubrovačke starine, Turistička zajednica grada Dubrovnika, Dubrovačko-neretvanska županija, Aerodrom Dubrovnik i drugi.

Posebno se zahvaljujemo na potpori i suradnji, a nadasve na konstruktivnim komentarima, prijedlozima i napomenama što će nam pomoći da nastavimo punom brzinom naprijed.

Srdačno,

Srećko Krile
Glavni urednik